

Nr. 258 /13.04.2023

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 15/ 13. 04. 2023

Pentru prevenirea și combaterea mai multor organismelor daunatoare la **speciile semințoase** după cum urmează: **rapăn** (*Endostigme pirina*) și **focul bacterian al rozaceelor** (*Erwinia amylovora*) la **păr** respectiv **rapăn** (*Endostigme inaequalis*), **făinare** (*Podosphaera leucotricha*) și **monilioza** (*Monilinia fructigena*) la **măr**.

Rapănul mărului (*Endostigme inaequalis*). Temperatura peste 7 °C și precipitațiile (apa pe frunze peste 9 ore) dezvoltă un mediu propice pentru apariția și evoluția bolii. Boala atacă toate părțile aeriene ale plantei însă cele mai grave efecte se manifestă pe frunze și fructe. Pe frunze apar pete circulare, cenușii-măslinii iar pe fructe, pete circulare brune-închise. Cu timpul țesuturile se suberifică și devin crustoase, de culoare cenușie-închisă. În anii cu atac masiv, frunzele sunt afectate în totalitate, fapt ce conduce la căderea prematură a acestora. Fructele atacate rămân mici, deformatе, cu crăpături iar pulpa își pierde aroma, devine fadă. În procesul de cicatrizare a rănilor produse de rapăn apar crăpături care vor constitui porți de intrare pentru alte microorganisme care vor distruge pulpa fructelor. Sensibilitatea la rapăn a soiurilor de măr diferă foarte mult, de la soiuri sensibile până la soiuri imune.

Rapănul părului (*Endostigme pirina*) Formele de atac sunt aceleași ca la rapănul mărului dar cu intensitate mai pronunțată.

Focul bacterian al rozaceelor (*Erwinia amylovora*). Boala este cauzată de o bacterie, atacă specii de măr, păr, gutui, zmeur dar și unele specii decorative sau spontane, cum ar fi moșmonul, păducelul, scorușul sau gutuiul japonez. Deși atacul de foc bacterian are o anumită ciclicitate de 5 -7 ani, în ultimii ani este permanent, anual pe măr, păr și gutui. Temperatura, umiditatea și precipitațiile sunt factori care favorizează apariția și evoluția bolii, aceasta se declanșează când temperatura depășește 10 °C. Semnele bolii apar încă de la înflorit, când florile abia fecundate se ofilesc și se usucă, capătă o culoare brună negricioasă. De la flori boala se propagă pe lăstari, pe care se usucă, pe aceștia apar scurgeri de exudat bacterian. Boala este răspândită pe distanțe mai mici sau mai mari de o serie de vectori ca: insecte, păsări, vânt, unelte nedezinfectate, etc.

Făinarea mărului (*Podosphaera leucotricha*) se întâlnește de regulă pe frunzele lăstarilor tineri și se manifestă cu precădere la soiurile sensibile. Simptome pot apărea pe toate organele aeriene. Organele atacate sunt acoperite cu o pulbere fină, albă - gălbuie. Mugurii atacați sunt mai ascuțiți decât cei sănătoși, au solzii ușor îndepărtați și sunt uscați la vîrf. Au o creștere lentă, unii se usucă înainte de înflorit. Frunzele atacate, la început au aspect sănătos dar culoarea lor este arămie, cu timpul, se acoperă cu fructificațiile ciupercii. Cele mai mari atacuri se înregistrează în faza creșterii intensive a lăstarilor. Frunzele tinere, de 3-6 zile sunt cele mai receptive la atac, fiind mai înguste, mai mici și au marginile răsucite spre fața superioară, cu timpul se brunifică și cad. Lăstarii sunt atacați de la vîrf spre bază. Atacul la inflorescențe se manifestă prin atrofierea lor, petalele rămân mici, înguste, alungite, cărnoase verzui, acoperite de miceliu, așa numite "flori de ceară". În cele din urmă, se brunifică și se usucă.

A. **Păr** – se va aplica un tratament în faza de **înfrunzit** – **până la începutul înfloritului**, contra **rapănului și a focului bacterian** cu unul din produsele: **ALCUPRAL 50 PU – 0,3 %** sau **BOUILLIE BORDELAISE WDG – 7.5 kg/ha** sau **FLOWBRIX (COPPER-FIELD) – 3,750 l/ha** sau **VITRA 50 WP (CUPRIDIN) – 1,5 - 2,0 kg/ha**.

B. Măr

Tratamentul III - la faza de **înălțare a inflorescenței** – **până la dechiderea primelor flori** cu unul din produsele: **LUNA EXPERIENCE 400 SC – 0,75 l/ha** sau **SCORE 250 EC (MAVITA 250 EC) – 0,2 l/ha** sau **ORIOUS 25 EW (SALVATOR 25 EW) – 0,05 %** (0,75 l/ha în 1500 L apa).

La toate tratamentele recomandate mai sus se adaugă în soluție și un insecticid care protejează albinele ca:

MAVRIC 2 F (EVURE) – 0,05%.

Tratamentul IV se aplică la **scuturarea petalelor** (când 10-15% din petale sunt scuturate) **împotriva rapănului, făinării, moniliozei** un amestec de două fungicide:

- un fungicid sistemic: **BELLIS – 0,8 kg/ha** sau **ORIOUS 25 EW (SALVATOR 25 EW) – 0,05 %** (0,75 l/ha în 1500 litri apa) sau **STROBY DF – 0,2 kg/ha** sau **CLAYTON TEBUCON 250 EW – 0,6 l/ha.**

- la care se adaugă un fungicid de contact : **CAPTAN 80 WDG (CAIMAN) – 0,15%** sau **POLYRAM DF – 0,25%** sau **ASTRON 350 SE – 0,9 – 1,4 l/ha.**

Pentru combaterea unor dăunători ca **minatori, viespea merelor, purici meliferi, afide, alti defoliatori**, se adaugă în soluția de stropit și insecticidul **MAVRIK 2 F - 0,05%** (toate X_i- X_n)

Atenție! În situația în care amestecați un insecticid cu un produs cupric, soluția preparată se aplică imediat .

Pentru prevenirea atacului de **foc bacterian al rozaceelor (Erwinia amylovora)** la **păr, gutui, măr** se recomandă aplicarea unui tratament și în faza de înflorit cu **ALIETTE 80 WG – 3,75 kg/ha** sau **BLOSSOM PROTECT – 2,25 kg/ha**. În cazul aplicării tratamentelor complexate se efectuează în prealabil testul de compatibilitate.

Pentru tratamentele recomandate se pot folosi și alte produse omologate cu efect similar!

Se vor respecta cu strictețe indicațiile trecute în prospectul fiecărui produs folosit.

Norma de soluție pentru păr și gutui, este de 1000 litri soluție /ha iar la măr este de 1500 litri soluție /ha.

Folosiți NUMAI produsele care prezintă selectivitate pentru entomofauna utilă în perioada de înflorire a pomilor și se vor avertiza apicultorii din zona în care urmează a fi tratate suprafețele.

Se va ține cont de momentul optim de aplicare al tratamentelor pentru fiecare agent de dăunare.

Respectați normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, norme de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al MAA, 15b/ 3403/ 1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/ TB/ 1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432 /2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor).

Respectați prevederile Ordinului MADR nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului MADR, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui ANSVSA nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare. Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor.

Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațiile agricole care poate fi accesat la adresa: <http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>

Pentru agenții de dăunare avertizați, se vor utiliza doar ppp. omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date PEST EXPERT, care poate fi accesată la adresa : <http://www.madr.ro> la secțiunea Fitosanitar – adresa web: <https://aloe.anfdf.ro> utilizator și parola – guest.

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al PE și al Consiliului din 21.10.2009, privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a ppp. trebuie să păstreze cel puțin 3ani evidența efectuării fiecărui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/ societate comercială..... Domiciliu fermier/sediul social al societății .... (Comuna, județul) Ferma (nume/număr,adresa).....

Tratamentele cu produse de protecția plantelor se completează la zi în Registrul de evidență a tratamentelor

Data efectuării tratament	Cultura și locul unde este situat terenul	Tipul aplicării	Tratatamentul efectuat					Numele persoanei responsabile pentru efectuarea tratamentului. Semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr și data doc prin care s-a dat în consum populației	
			Agenți de dăunare combătuți Boli / dăunători/ buruieni	Denumire produs de protecție a plantelor folosit	Doza :		Supra- fața (ha)				Canti- tăți utilizate (kg/litri)
					Omolo- gată	Folosi- tă					

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) a fermierului sau administratorului societății.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform HG nr. 1230 din 12.12. 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a ppp. pe care le utilizează (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

Se vor respecta normele de ecocondiționalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 . Se vor respecta condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațiile agricole, conform Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor, <https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html> elaborate de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ.

Pentru mai multe detalii accesați: <http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>.

SEF SERVICIU
Dr. ing. Pogăcian Marian

Intocmit
Ing. Bologa Vasile

